

széthúzást és szakadást idézzünk elő. Nem az a dolgunk, hogy kárörömmel nézzük egymás nyomorúságát, Mert ha ezt tesszük, akkor nem erősítjük, hanem gyengítjük azt a fundamentumot, amelyen áll vagy bukik egyházunk, népünk, magyarságunk jövője. Mindazt, amit őseink áldott örökségként ránk hagytak, a munka és az áldozat teremtette meg. És ne higgyük egy pillanatig sem, hogy nekik könnyebb volt a dolguk, mint nekünk most. Templomok, iskolák mindenkor csak ennek árán épültek, maradtak fenn és újultak meg. Meg kell értenünk tehát: addig hiába várjuk gondjaink megoldását, hiába keressük a kiutat nyomasztó nehézségeink tömkelegében, amíg nem leszünk képesek vállalni a munkát és az áldozatot, a jézusi tanítás szellemében.

Hangozzék mindannyiunk felé, akikre Isten a jelen gondját bízta, egy szent életparancs: a háznak pedig állani kell! Állani kell akkor is, ha árvíz zúdul reá! Akkor is, ha viharok tépázzák! Akkor is, ha megrendül a föld! Teljesedjen be rajta a jézusi hasonlat megállapítása: „...nem omlott össze, mert kösziklára volt alapozva”. Ámen.

Pálfi Dénes

ISTENORSZÁGA BENNÜNK VAN !

Lk 17,21

1988. december 4-én, a Székelykeresztúron tartott Zsinati Főtanács alkalmával Főtisztelendő dr. Kovács Lajos püspök úr bibliai szavak kíséretében adta át nekem a felavatásomról szóló bizonyítványt: „Az Isten országa ti bennetek van”.

Ezek a szavak azóta is ott visszahangoznak lelkemben, s erőt jelentenek Jézus evangéliumán alapuló unitárius keresztény vallásunk igazságainak, hitelveinek tanítására és hirdetésére, hogy az a gondjaimra bízott lelkek üdvére, anyaszentegyházunk épülésére, Istenországa terjesztésére, az igazság, szeretet és béke előmozdítására szolgáljon.

Mindezek közül a legfontosabb — szerintem — Istenországa terjesztése, mert annak terjedése magában foglalja minden igaznak, jónak és szépnek a terjedését, az ember nemesedését, istengyermekké formálódását, anyaszentegyházunk épülését. Ezért tanította Jézus is: „Keressétek először Istennek országát és az ő igazságát és ezek — minden egyebek — megadatnak néktek.” Ebből következik, hogy Istenországa megvan, létezik, csak meg kell keresni és terjeszteni kell azt. De hogyan és hol keressük, hol található meg az? Jézus így válaszol e kérdésre a felolvasott bibliai versben: „...az Istenországa ti bennetek van”.

Nagyon szép ez így megfogalmazva, de bizonyítani kell, bizonyosságot is kell tenni arról, hogy ez így van, így igaz!

A Názáreti Jézus az életével igazolta szavait. Mindenkor Isten akaratát cselekedve bontakoztatta ki lelkéből illatos virággént Istenországát, a szeretet, jóság és emberség cselekedeteiben, az evangélium szóban és tettekben való hirdetésével, s aki Isten parancsolatai szerint törekedett élni, azt meggyőződéssel bátorította: „Nem messze vagy az Istenországtól.” (Mk 12,34). Vagyis igaz, erkölcsös életed folytán, a benned levő Istenországa rövid időn belül látható lesz.

Pál apostol korintusi gyülekezetéhez intézett levelében ezeket írja: „Nem beszédben áll az Istenországa, hanem erőben.” (1Kor 4,20). Ez a kijelentés is Jézus állítását támasztja alá. Benne nem az izmok munkájaként megnyilvánuló fizikai erőről beszél az apostol, hanem lelki erőről, a lélek, a benső megnyilatkozásáról,

melynek következménye fizikai erőnknek az igaz, jó és szép, Isten és ember szolgálataiba állítása, Istenországa kibontakoztatása.

Jézus állítását bizonyítja Ralph Waldo Emerson, amerikai teológus megállapítása: „Ok és okozat, cél és eszköz, mag és gyümölcs nem választhatók el egymástól: mert az okozat már az okban virágzik, a cél már az eszközben, a gyümölcs pedig a magban létezik”. Mivel Isten után az embertől, az ember által származik a jó, következik, hogy mi, emberek vagyunk Istenországa megvalósulásának okai és eszközei, annak magja bennünk létezik, s az földi életünk eredménye, célja és gyümölcse kell legyen.

Egy csodálatos világ magja, „jövőnek magja” rejlik bennünk, csak erő és akarat kell, hogy ez a világ, e boldog jövő láthatóvá váljék. A 2. században élt nemkeresztény római császár, Marcus Aurelius is úgy véli, hogy: „Saját magadban, a bensődben van a jó forrása. Nem szűnik meg csörgedezni, de ez attól függ, hogy megnyitod-e vagy nem”. Hogy ez a bensőnkől csörgedező jó forrása is megnyíljon, Istenországa megvalósuljon, láthatóvá legyen, ahhoz tenni kell, áldozatot hozni, szeretni és szenvedni, keresztet hordozni, s embernek lenni mindig, minden körülményben. Balázsfereenci makacssággal, tántoríthatatlansággal elvetni magunk egy picinyke helyre, oda bújni a rög alá, hadd lássuk: kikelünk-e, lesz-e rajtunk virág, termünk-e gyümölcsöt a bennünk rejlő jövőmagból, Istenország-csírából? Elvetni magunk, parányi jövőmagunk, egy picinyke helyre: a szívek talajába, odabújni a lélekbarázdák égetárt röge alá, hogy az ember, a testvér belsejéből, lelkéből is kalászba szökkenjen a szeretet, gyümölcsöt hozzon a jóság, virágot a szépség, a benne rejlő Istenország-csír. S mindez beszédesen bizonyítsa: valóban, bennünk van Istenországa!

Ehhez azonban belülről, Istenországa ablakain keresztül, szívünk prizmáján át kell néznünk a dolgokat, embereket, mindenben Isten alkotását, mindenkiben — a magát ellenségnek nevezőben is — Isten gyermekét, a testvért látva. Mert „jól csak a szívével lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.” (Antoine de Saint-Exupéry). Egyszóval a szívvel vagyis szeretettel való látás bontakoztatja ki lelki szemeink előtt és életünkben Istenországa fényességét, ragyogását, úgy amint azt a költő is megfogalmazta: „Ó titkok titka:/ a földön itt lent/ belülről nézzen/ mindenki mindent,/ szemet és szívet/ és harcot és békét! —/ Áldja meg az Úr,/áldja meg az Úr/ a belülről látók/ fényességét!” (Dsidá Jenő)

Belülről látó, szerető, szív- és lélekemberek kell legyünk ahhoz, hogy lelki nyugalmat, boldogságot, Istenországot teremjen a mi életünk, nemcsak önmagunknak, hanem mindannyiunknak. Az emberért, a testvérért, az egymásért való önzetlen áldozat, szeretet hirdesse a bennünk levő Istenországa valóságát.

Egy lelkész templomból kijövet megkérdezett az egyik híve, azzal a szándékkal, hogy zavarba hozza: Nagyon szépen beszélt az Istenországról, de megmondaná-e, hol keressen ezt az országot? A lelkész azonban nem jött zavarba: A falu végén lakik egy szegény, beteg öregasszony — mondta —, menjen, vigyen neki egy kis kenyeret, tejet, tüzelőt, s megtalálja Isten országát. Hogy elment-e a gúnyolódó kérdező Istenországát keresni, nem tudom. De ha elment volna, bizonyára megtalálta volna: nem a faluvégi öregasszony házában, hanem önmagában, ahol mindig is létezett. Csak egy kis szeretet kellett volna hozzá, hogy láthatóvá, érezhetővé legyen.

Ne keressük hát, hogy hol, merre van Istenországa, az bennünk van, létezik: bizonyítéka ennek mindazok élete, akik jézusi szeretettel tudtak viszonyulni mindenhez, mindenkire, s amerre jártak áldott békesség, öröm, boldogság, fény és világosság akadt nyomukban.

Mindez számunkra is lehetséges, de csak akkor, ha mindig ott visszhangzik a jézusi mondás lelkünkben, örök erőforrásként emberhez méltó tettek, a szeretet cselekedeteinek véghezvitelére, üdvére a gondjainkra bízott lelkeknek, épülésére az

anyaszentegyháznak, terjedésére az igazság, szeretet és béke honának, Istenországának.

Ezért érdemes és kell „Újra kezdeni mindent e világon,/ — megteremteni, ami nincs sehol,/ de itt van mindnyájunkban mégis,/ belőlünk sürgetve dalol,/ újra hiteti, hogy eljön/ valami valamikor, valahol...” (Váci Mihály)

Én hiszem, hogy „eljön” a bennünk létező Istenországa. Ezért imádkozunk, de gyűnk is érte, jövetele érdekében. Ámen.

ESZMÉK, GONDOLATOK

Az ember öröme született. (*Pascal*)

S mikor völgyünkre tör az áradat/ s már hegy se volt, mely mentő csúccsal intsen,/ egyetlenegy kőszikla maradt,/ egyetlen tornyos sziklaszál: az Isten. (*Áprily Lajos*)

A nagy gondolatok mindig nagyon egyszerűek. (*Tolsztoj Leó*)

Tiszteld a múltat a jelenben és tartsd a jövőnek. (*Vörösmarty Mihály*)

A világ azé lesz, aki a legnagyobb reménységet nyújtja neki. (*Teilhard de Chardin*)

Hidd el, amikor a legboldogtalanabb vagy, még van valami számodra megtenni a világban. Mindaddig, amíg másnak megédesítheted a fájdalmát, életed nem volt hiába való. (*Hellen Keller*)

Elmúlik a világ/ És játékai is./ Még kívánságai is./ Szél szórja szét a színes szavakat./ De sorsom lényegének/ De lelkem Istenének/ Beszéde megmarad. (*Reményik Sándor*)

Keserves és hosszú az út a léttől a megismerésig, a megismeréstől a fölismerésig./ A megismerés üdvözítő módja nem a megfogalmazás, hanem a teremtés./ A fölismerés a küzdelem./ Így születik a nyugalom: nyugtalanságok egyensúlya. (*Szilágyi Domokos*)

A legtöbb összetűzés kétségtelenül onnan ered, hogy az emberek nem fejezik ki világosan a véleményüket, vagy onnan, hogy másnak a véleményét helytelenül értelmezik. (*Spinoza*)

E földet hogy szeretem!, hol a készítő élet/ szele tépi a pázsit-kapaszkodású népet,/ s ahol a gyökerek olyan mélyre nőnek,/ hogy termővé kötik fergeteg időnket. (*Váci Mihály*)